

Tipus d'estructures

> BADEN-WÜRTTEMBERG:

L'orientació professional és competència de tres ministeris i de les administracions subordinades: el Ministeri federal del Treball i d' Afers Socials (direcció regional de Stuttgart), el Ministeri d' Afers Culturals, de la Joventut i Esports del Land de Bade-Wurtemberg i el ministeri d'Economia del Land de Baden-Württemberg. Nombroses estructures actuen en el camp de l'orientació professional.

L'Agència per l'Ocupació exerceix una funció central en l'orientació professional (administració pública amb mandat, de conformitat amb el llibre III del Codi social). Intervenien també en aquest terreny: l'administració escolar (acord-marc entre la Kultusministerkonferenz (Conferència dels ministres d'Afers culturals) (KMK) i l'Agència federal per l'ocupació), les administracions internes del Land de Baden-Württemberg (Regierungspräsidium, competent en matèria de «professions verdes»), de les col·lectivitats de dret públic (cambres de comerç i d'indústria i cambres dels oficis, competents per la formació professional principalment en l'àmbit comercial, tècnic i industrial), dels col·laboradors socials (Federació dels sindicats alemanys/Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB), Südwestmetall), dels organismes de formació continuada (beneficiaris de cursos de formació continuada, p. ex. en el cas de dones que reprenen una activitat després de la fase familiar, per a les persones amb formació o sense, les majors de 50 anys, etc.) així com de les xarxes vinculades a projectes específics en la regió (p. ex. Lernende Region Emmendingen). Aquestes estructures es troben representades en el si del grup de treball local DROA. Existeixen, a més, altres estructures (sovint de voluntariat o per implicació social, que de diferents maneres s'encarreguen de l'orientació professional (p. ex. ajuda a l'ocupació dels joves, associacions de beneficència, etc.).

> CATALUNYA

L'orientació professional a Catalunya recau en dos Departaments, el d'Educació i el de Treball. El Departament d'Educació s'ocupa d'orientar els joves que formen part del sistema educatiu. El Departament de Treball orienta per la seva banda totes les persones en edat de treballar i que aspiren a fer-ho.

Organigrama de l'orientació professional a Catalunya

EDAT	RESPONSABLE	REALITZADORS
12-16	Departament d'Educació	> Xarxa d'instituts d'ensenyament secundari
16-25	> Departament d'Educació > Departament de Treball i d'Indústria (Servei d'Ocupació de Catalunya)	> Xarxa d'instituts d'ensenyament secundari > Organismes col·laboradors sense afany de lucre, subvencionats per fons europeus
16-65	Departament de Treball i d'Indústria (Servei d'Ocupació de Catalunya)	> Xarxa d'Oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya > Organismes col·laboradors sense afany de lucre, subvencionats per fons europeus

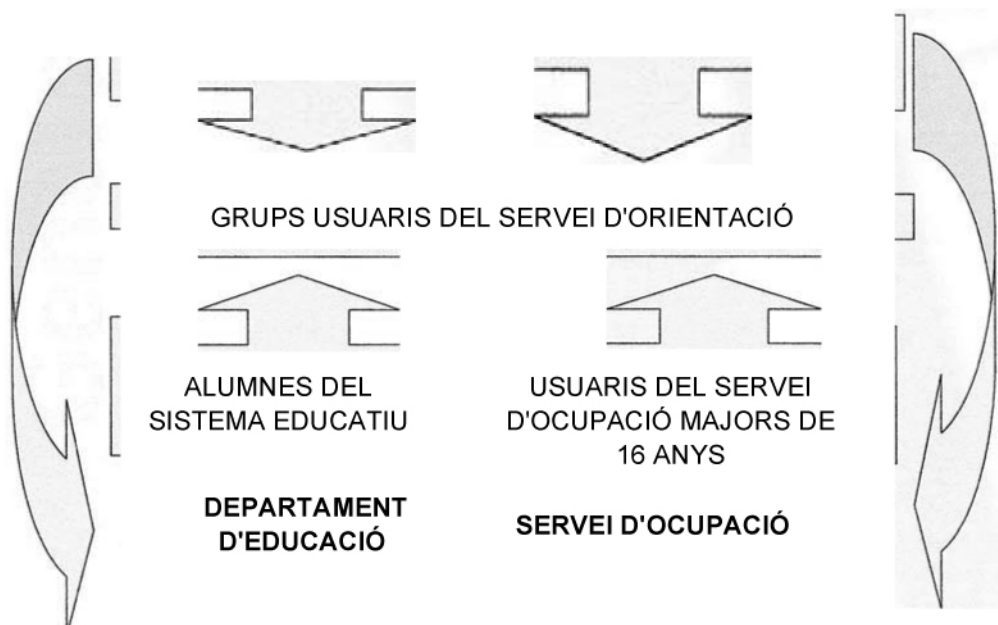
Il·lustració del concepte d'Orientació professional al llarg de la vida

 Generalitat de Catalunya
 Departament d'Educació

 Generalitat de Catalunya
 Servei d'Ocupació de Catalunya

U-410 EUROPEA.
 Fons Social Europeu

L' ORIENTACIÓ PROFESSIONAL A CATALUNYA

Departament d'Educació

L'àmbit de l'Educació inclou tres tipus de dispositius d'orientació escolar i professional participants en el projecte : generals, específics i de suport.

Dispositius generals:

- > Adreçats a tots els nivells educatius, altres públics i en tota la regió.

Dispositius específics :

- > PAT (Pla d'Acció Tutorial). Programació que recull i coordina l'orientació de cada centre.
- > EAP (Equips d'Assessorament Psicopedagògic). Equip extern de suport als professors i atenció als joves amb risc d'exclusió o d'abandó de la formació.
- > FOL (Formació i Orientació Laboral). Matèria obligatòria per als estudiants de Formació Professional.
- > PTT (Pla de Transició al Treball). Programa de formació i d'orientació per als joves que no han superat l'educació secundària obligatòria.

Dispositius de suport:

Manresa:

- > Saló de l'estudiant. Fira anual que inclou un servei d'orientació escolar i una exposició del conjunt de l'oferta formativa del territori.
- > Aula Jove. Programa de formació i d'orientació per als joves que no han superat l'educació secundària obligatòria (recurs de l'administració local).
- > Fundació Lacetània. Fundació de cooperació escola-empresa.

Girona:

- > Fundació Escola-Empresa del Gironès. Organisme de cooperació escola-empresa.
- > Expo-Jove. Fira anual d'exposició de l'oferta en formació professional.

Departament de Treball

Cinc tipus d'organismes que duen a terme accions d'orientació i han participat en el desenvolupament del projecte DROA :

- > De l'Administració local (ajuntament)
- > Associacions sense ànim de lucre (6)
- > Organitzacions sindicals (2)
- > Empreses privades (4)
- > Fundació (1)

Organismes relacionats amb l'àmbit laboral:

- > Ajuntament de Manresa.
- > Associació per a la Gestió de Recursos Humans per a la Reinserció Socioprofessional (Manresa).
- > Associació SEROC – Serveis Professionals (Girona).
- > COPPIA (Manresa).
- > Fundació per a la Formació i l'Estudi Paco Puerto (Girona).
- > Fundació Privada per a la Innovació Tecnològica i el Desenvolupament Econòmic i Social (Manresa).
- > GUIA (centre d'orientació professional, Girona).
- > IDFO: Institut per al Desenvolupament de la Formació Professional (Girona).
- > IDFO: Institut per al Desenvolupament de la Formació Professional (Manresa).

LLOMBARDIA

Milà :

Les estructures pertanyen als marcs públic o privat o al privat-social, contempnen els diferents usuaris i les diferents tipologies d'acció, estan arrelades en el territori i són representatives de l'oferta de serveis d'orientació activa en el territori de Milà ciutat o del Legnanese.

Condicions requerides comunes:

- > Possessió dels paràmetres establerts per la Regió de Llobardia, per el desenvolupament d'activitats de formació i/o d'orientació,
- > Possessió dels paràmetres reglamentaris del Decret Ministerial 166/2001 "acreditació dels organismes de formació i d'orientació" per a la utilització dels finançaments del FSE i el desenvolupament d'activitats de formació i/o d'orientació, el desenvolupament d'activitats de formació i/o d'orientació,

Les estructures considerades s'adrecen a l'usuari individualment, però solen operar en col·laboració entre elles i amb altres estructures del territori en projectes finançats aïlladament.

Varese :

Entre els dispositius d'orientació 2003-2004, han sorgit els partenariats. Estan constituïts per 3 membres com a mínim els quals garanteixen el material dels serveis d'orientació:

- > Serveis públics d'ocupació gestionats per la Província de Varese (Centres del Treball) i els municipis i comunitats de muntanya (InFormaLavoro – Centres per a la informació).
- > Serveis per a la formació professional (inclosos els serveis destinats a la formació de persones amb disminució) : sistema mixt públic-privat
- > Cooperatives socials d'inserció laboral,
- > Consultors: contractació i selecció de personal.

Existeixen organismes històricament ben arrelats en el territori i coneixements consolidats. L'absència de finançaments específics destinats a activitats d'orientació no permet a les estructures públiques i privades d'establir una continuïtat en l'oferta de serveis.

Properament el projecte SINTESI (software amb que les províncies estaran equipades) permetrà a les províncies d'exercir la seva funció de programació i gestió de l'oferta (monitoratge de les activitats dels diferents serveis i utilització per part dels usuaris).

RHONE-ALPES

S'ha considerat estructura d'orientació tot organisme que participa amb una o amb totes les seves activitats en l'elaboració de l'itinerari personal i professional d'una persona en recerca d'orientació. La regió Rhône-Alpes compta amb 18 xarxes d'orientació adherides al Pol Rhône-Alpes de l'orientació.

Tres grans tipus d'estructures s'hi troben implicades:

- > Atenció, informació, orientació i seguiment del públic (diversos nivells)
- > Avaluació de les capacitats i de les competències
- > Informació sobre oficis i ocupació

Són de caràcter públic o associatiu i pertanyen a nombroses xarxes nacionals o regionals. Existeixen també organismes privats que treballen en orientació però que no han estat considerats en el projecte DROA.

Els efectius d'assessors laborals tenen més presència en els organismes públics o vinculats a les col·lectivitats territorials i també a l'associació tripartita vinculada al ministeri d'affers socials i ocupació: ANPE (Agència nacional per a l'ocupació), CIO (Centre d'informació i orientació), AFPA (Associació per a la formació d'adults).

Activitats i actuacions

BADEN-WÜRTTEMBERG

Com en el conjunt d'Alemanya, no existeix a Baden-Württemberg una estructura d'orientació professional dedicada exclusivament a un grup determinat. El sistema d'orientació professional es basa especialment en el sistema de la formació professional dual que es comença a Alemanya. Es tracta d'una formació paral·lela dins l'empresa i en la Berufsschule (escola d'ensenyament professional). La responsabilitat principal d'aquesta formació recau en les empreses. La condició bàsica és l'establiment d'un contracte de formació professional amb una empresa.

Els aprenents reben la formació pràctica dins l'empresa, i la part teòrica és dispensada per l'escola d'ensenyament professional. En total, 2 milions de joves reben una formació d'aquest tipus en el conjunt d'Alemanya. Així doncs, la formació dual és la forma de formació professional que domina a Alemanya.

L'orientació professional comença en els centres d'ensenyament general. La cooperació entre les escoles, les Cambres, l'Agència del Treball i les empreses permet als alumnes d'adquirir una visió fonamentada en la pràctica del món del treball, la qual cosa crea unes millors condicions per a la transició de l'escola a la vida professional. En aquest sentit, es posen en pràctica diferents mesures: estades de formació en empreses, descobriment dels oficis, treball sobre l'elaboració dels CV, projectes entre alumnes (escola) i aprenents (empresa), borses Jobstart, etc. L'objectiu és que tots els joves que desitgen seguir una formació dual obtinguin un contracte de formació fins i tot abans del final de la seva escolaritat. Això explica la importància rellevant de l'orientació professional en el nivell d'entrada (transició escola – formació professional).

Totes les estructures més amunt mencionades difonen informacions professionals. Els serveis proposats en el terreny de l'orientació professional van de la informació disponible per via electrònica fins a la col·locació (ajuda a la recerca de feines i de llocs de formació) passant per consultes en grups i consultes individuals. Les ofertes de consell es cenenyeixen als diferents tipus d'usuaris i a les necessitats en termes d'orientació: persones en situació de reinserció, joves amb titulació i estudiants (punt central: ruptura amb els estudis d'ensenyament superior), persones que desitgen reprendre l'activitat professional (Wiedereinsteigerinnen/dones que no han tingut una feina remunerada per tenir cura dels fills, treballadors seniors, disminuïts, etc. Consells sobre la mobilitat i EURES (European Employment Services), sobre la reconversió, la formació continuada, la planificació de les carreres, seguiment sociopedagògic dels joves sense lloc de formació pedagògica (mesures preparatòries per l'ocupació), coaching (principalment per persones que han fet estudis universitaris i per les dones).

Altres mesures d'orientació professional posades en pràctica en el marc de la cooperació entre les diferents estructures són: desenvolupament i organització de borses Jobstart i de fires de formació continuada, desenvolupament de nous models de formació (Cambres i empreses), accions concertades en espais limitats per tal que les empreses de la regió posin a disposició places de formació, projectes per a la integració professional...

CATALUNYA

Departament d'Educació

Les activitats principals d'orientació en el camp educatiu adreçades als alumnes són: entrevista, assessorament d'orientació, informació sobre oferta de formació, activitats d'autoconeixement i acompanyament conjunt de l'usuari i la família.

Els dispositius per als joves que no superen la secundària obligatòria es centren en la informació sobre mercat del treball, els perfils professionals, les tècniques de recerca de feina, la motivació per la inserció, l'organització de visites a empreses i la tutoria individual per al seguiment i acompanyament.

Departament de Treball

Accions d'acompanyament en el treball (els diferents organismes tenen la mateixa missió i duen a terme activitats semblants); informació sobre el mercat laboral, motivació per a l'ocupació, club per a l'ocupació, tècniques de recerca de feina, seguiment i acompanyament durant la inserció professional, activitats de recol·locació.

SERVEIS OFERTS O ACCIONS EFECTUADES	DEFINICIÓ D'AQUESTS SERVEIS I ELEMENTS QUE COMPRENEN
Acompanyament socioeducatiu	Seguiment individualitzat del perfil laboral i formatiu de l'usuari.
Club de treball	Espai d'informació i autoorientació l'objectiu del qual és facilitar la inserció en el mercat laboral dels usuaris amb disponibilitat immediata per incorporar-s'hi.
Definició de perfils professionals	Definició de les competències professionals que constitueixen la base d'una ocupació concreta en un entorn determinat.
Desenvolupament d'aspectes personals per a la inserció	Definició de les habilitats i els recursos necessaris per superar les limitacions o els elements de resistència en la recerca de feina, optimitzar els factors personals d'ocupació i millorar l'autoocupació en el procés d'inserció.
Diagnòstics professionals	Definició del nivell d'adequació dels usuaris: competències professionals, disponibilitat geogràfica i horària, sociabilitat i entorn sociofamiliar.
Informació sobre el mercat laboral	Facilitació de tot el ventall de recursos, documents, lleis, intermediaris i agents de l'entorn de treball immediat.
Informació professional	Facilitació d'informació concreta sobre les tendències i les característiques de l'adequació a un entorn determinat.
Motivació per a l'ocupació	Anàlisi i reforç del caràcter emprenedor dels usuaris per tal que creïn el seu propi lloc de treball.
Motivació per a la inserció	Anàlisi i reforç de les habilitats personals de l'usuari amb la finalitat de millorar la seva percepció del mercat laboral.
Orientació escolar i/o professional	Conjunt d'activitats encaminades a ajudar els usuaris a prendre decisions sobre el seu itinerari escolar i/o professional en funció dels seus interessos i les seves capacitats.
Orientació de formació i de treball	Elaboració de l'itinerari de formació i/o treball a curt, mitjà i llarg termini.
Orientació professional	L'entenen com un servei que té com a objectiu ajudar persones de qualsevol edat, en qualsevol moment de la seva vida, a prendre decisions encertades pel que fa a estudis, formació i feina, i a gestionar el seu desenvolupament professional.
Recerca independent de feina	Desenvolupament d'habilitats i recursos propis per tal de superar les barreres a l'hora d'inserir-se en el mercat laboral: elements que hi propicien l'accés i elements limitadors.
Seguiments conjunts amb l'usuari i la família	Oferiment de suport tècnic i emocional per tal d'afavorir l'autonomia a l'hora d'inserir en el mercat laboral grups amb dificultats especials.
Suport en el lloc de treball	Oferiment de suport tècnic i emocional a grups amb dificultats especials per tal de garantir la seva adaptació al lloc de treball i un rendiment òptim per a l'empresa.
Tècniques de recerca de feina	Instruments i estratègies que permeten que les persones que busquen feina puguin fer una recerca planificada i organitzada per assolir el seu objectiu professional, tot posant en pràctica les seves habilitats personals i professionals.
Tuteles individualitzades amb seguiment i/o acompanyament	Acció d'atenció individualitzada de tipus transversal per a l'orientació professional l'objectiu de la qual és inserir l'usuari en el mercat laboral.

LLOMBARDIA

Milà:

Gran riquesa d'oferta. Totes les estructures ofereixen serveis d'orientació bàsics (àmplia disponibilitat), especialitzats i d'acompanyament en el treball.

Els consultors en orientació exerceixen les funcions i les tasques següents: relació d'ajuda, consulta a la persona, suport en la consolidació d'un projecte personal i professional, gestió de recursos humans, entrevista individual d'orientació, balanç de les aptituds i balanç de les experiències, balanç de les competències professionals, assessorament orientador.

Aquestes tasques poden agrupar-se en tres grans blocs:

- > Entrevista d'informació i d'atenció
- > Entrevista d'orientació
- > Acompanyament i suport a la recerca activa de treball.

La riquesa i la varietat de l'oferta estan vinculades a la presència d'empreses arrelades en el territori, al fet de compartir elements de la xarxa i el marc del context (llengua, acreditació, flux d'informació)

Varese :

Els serveis d'orientació ofertats podent reagrupar-se en quatre grans categories:

- > Atenció i informació d'orientació (trobades d'informació i d'orientació, entrevistes d'atenció)
- > Formació d'orientació (mòdul d'orientació per al treball / per a la formació)
- > Consells d'orientació (entrevistes d'orientació, avaluació d'aptituds, balanç de competències professionals, assessorament)
- > Acompanyament i ajuda a l'ocupació (recerca activa de treball, tutoria en la inserció professional, tutoria d'orientació, experiència professional)

RHONE-ALPES

Divuit xarxes d'orientació han estat identificades a Rhône-Alpes i estan adherides al Pol Rhône-Alpes de l'orientació. Aquestes representen 450 estructures distribuïdes per la regió, i 5.000 professionals que participen en la gestió de l'orientació. No obstant, la seva missió no es centra forçosament i única en l'orientació, i només dos organismes s'hi dediquen de ple: CIO (Centres d'informació i d'orientació) i CIBC (Centre Interinstitucional d'Avaluació de Competències).

Diferents tipus d'activitats cobreixen el conjunt d'una trajectòria d'orientació:

- > realitzades per tots les organismes: la informació sobre el món professional, la formació i els ajuts a l'ocupació, ajuda per a bastir i fer evolucionar un projecte, acompanyament individual
- > actuacions més especialitzades: informació i orientació sobre el dispositiu de formació, validació de projectes de formació, acompanyament en la recerca de feina, avaluació de competències, ajut a l'acompanyament de projectes, entrevista d'assessorament, educació per a l'orientació, diagnòstic, avaluació psicològica, seguiment psicopedagògic al llarg de la formació, informació i ajut en la tria d'ofici, VAE (acreditació de competències adquirides).

En els dos territoris experimentals, el conjunt d'aquestes xarxes està representat localment. No obstant, segons el context geogràfic, la implantació de les estructures no es fa necessàriament des de la proximitat i no sempre facilita l'accessibilitat del públic. El finançament concedit no sempre permet a les estructures de dur a terme la totalitat de les prestacions.

Finançaments de les estructures d'orientació:

BADEN WÜRTTEMBERG

Cap de les estructures que actuen en qüestió d'orientació professional no disposa d'un pressupost propi destinat a desenvolupar les seves tasques i missions en el camp de l'orientació.

CATALUNYA

Departament d'Educació

- > Finançament del govern de la regió
- > Fons Social Europeu
- > Participació de les Administracions locals

Departament de Treball:

- > Finançament dels organismes del govern regional
- > Finançament de l'Administració de l'Estat
- > Finançament de dispositius
- > Finançament del Fons Social Europeu

LLOMBARDIA

Els organismes públics utilitzen finançaments públics (posats a disposició del FSE, del Ministeri, Regió Llobardia, etc.). Els organismes privats disposen de fons propis però poden també usar fons públics. Els organismes privats o públics poden usar només fons públics, de la Regió o del FSE si responen als criteris de qualitat establerts pel sistema d'acreditació regional.

RHONE-ALPES

Segons el tipus, les estructures poden tenir finançaments de:

- > l'Estat, i dintre d'aquest el FSE (en forma de subvencions globals o d'accions específiques)
- > la Regió i dintre d'aquesta el FSE en un marc de contractes d'objectius signats amb les estructures (encàrrec de prestacions) i en un marc d'accions específiques concebudes per les estructures
- > privats: realització de comandes per a empreses

Tipus de públic atès

BADEN-WÜRTTEMBERG

- > Titulats dels centres d'ensenyament general (persones que han acabat l'escolaritat)
- > Titulats de les escoles d'ensenyament professional (aprenents després de la formació professional dual),
- > Persones que han acabat la seva escolaritat sense acreditació
- > Persones que han abandonat els estudis superiors
- > Titulats de primera etapa de formació professional inicial
- > Persones que han interromput la seva trajectòria de formació
- > Sol·licitants de feina,
- > Dones que s'han dedicat a tenir cura dels fills (que reprenen l'activitat professional)
- > Immigrants
- > Disminuïts, persones amb dificultats per a aprendre, persones en procés de reinserció
- > Treballadors sèniors (+ 50 ans).

CATALUNYA:

Departament d'Educació:

- > Joves escolaritzats entre 12 i 16 anys i les seves famílies
- > Estudiants de formació professional (a partir de 16 anys)
- > Joves entre 16 i 25 anys sense titulació d'ensenyament secundari obligatori

Departament de Treball:

- > Persones de 16 a 65 anys que volen treballar
- > Joves adults
- > Dones que volen reinserir-se en el mercat del treball
- > Discapacitats que volen treballar
- > Immigrants
- > Adults que busquen feina

LLOMBARDIA

Milà:

Adolescents, estudiants, joves adults, adults (assalariats o que busquen feina), famílies

Varese :

Àrea de Treball:

- > Joves (18 – 25) sense ocupació i a l'atur,
- > Adults sense ocupació i a l'atur,
- > Joves i adults en mobilitat o en Atur Tècnic Especial,
- > Joves i adults sense ocupació o en risc d'exclusió social
- > Empleats, inclosos els de feines atípiques
- > Operadors, famílies.

Àrea de Formació

- > Adolescents (15 –18) sotmesos al dret i deure d'instrucció i de formació professional fins els 18 anys inscrits en itineraris d'acompanyament,
- > Estudiants que segueixen cursos de formació superior (IFTS) i universitaris,
- > Adolescents, estudiants, joves adults, adults (amb salari o sense),
- > Operadors, famílies.

ROINE-ALPS:

Qualsevol públic, des de l'escola fins el treball: escolars, estudiants, joves adults, adults (que busquen feina o assalariats), entre el que es troba un públic específic: persones disminuïdes, dones en procés de reinserció, majors de 50 anys...